

Pla Docent

1. Dades descriptives de l'assignatura

- Nom de l'assignatura: Estadística Descriptiva
- Curs Acadèmic: 2013-2014 Curs: 2 Trimestre: 1
- Titulació / Estudis: Criminologia i Polítiques Públiques de Prevenció
- Codi assignatura: 22498
- Nombre de crèdits ECTS: 4 Hores dedicació estudiant: 100
- Llengua o llengües de docència: Català (classes magistrals) i castellà (seminaris)
- Professorat: Tània Verge (tania.verge@upf.edu) i Lorenzo Brusattin (lorenzo.brusattin@upf.edu)

2. Presentació de l'assignatura

L'estadística descriptiva és una eina fonamental per analitzar la realitat social. Les dades estadístiques apareixen constantment en els mitjans de comunicació, informes especialitzats, treballs acadèmics, etc. ja sigui en forma de taula numèrica o de gràfics explicatius, que sintetitzen, en poc espai, molta informació sobre les característiques, estructures i tendències dels fenòmens socials o de les conductes individuals. D'altra banda, permet posar en relació dues variables, ajudant-nos d'aquesta manera a explicar, per exemple, quines persones poden ser més proclius a cometre un delictes o a ser-ne víctimes. Un/a bon/a criminòleg/a ha de conèixer l'estadística descriptiva per tal de generar informació i per poder interpretar-la correctament, podent prendre així decisions adequades. Les dades i els casos que s'utilitzaran al llarg del curs en l'aplicació dels conceptes i tècniques seran típics de l'àrea de la criminologia. Les dades seran treballades a través d'un programa informàtic d'anàlisi estadístic (SPSS).

3. Competències a assolir en l'assignatura

Generals:

1. Ús d'eines informàtiques bàsiques per a la realització de treballs de cerca d'informació, elaboració d'informes i presentació de resultats.
2. Capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica.
3. Capacitat per distingir argumentacions basades en valors i argumentacions basades en evidències empíriques.
4. Capacitat per expressar la magnitud i característiques dels fenòmens, amb indicadors a partir de dades originals (enquestes i censos).
5. Capacitat per analitzar estadístiques i dades d'enquesta.

Específiques:

1. Interpretar les fonts de dades sobre la criminalitat.
2. Capacitat per plantejar l'estudi dels fenòmens criminològics operant amb dades quantitatives.

4. Continguts

Bloc 1. INTRODUCCIÓ

1. Per a què serveix l'estadística?
2. Exploració de les dades: Tipus de variables i nivells de medició
3. Les bases de dades

Bloc 2. MESURES DE TENDÈNCIA CENTRAL I DE POSICIÓ

1. Característiques i propietats de les mesures de posició central.
2. Mesures de tendència central: mitjana, mediana i moda
3. Mesures de posició: Quartils, decils i percentils

Bloc 3. MESURES DE DISPERSIÓ

1. Característiques i propietats de les mesures de dispersió
2. Variància i desviació típica
3. Coeficient de variació de Pearson

Bloc 4. MESURES DE FORMA I REPRESENTACIÓ GRÀFICA DE DADES

1. Mesures de forma: Asimetria, curtosi i concentració
2. Representació gràfica de les dades
3. Detecció de casos atípics ("outliers")

Bloc 5. ANÀLISI BIVARIANT

1. Introducció a l'anàlisi bivariat
2. Dues variables qualitatives: Taules de contingència
3. Dues variables quantitatives: Diagrames de dispersió, correlació i regressió

5. Avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de dues parts:

1. Avaluació continuada (50% de la nota final), que inclou:
 - Informes de pràctiques realitzats als seminaris (30% nota final)
 - Exercicis sobre temes tractats a les classes magistrals (20% nota final).
2. Avaluació final a través d'un examen (50% de la nota final).

Qualsevol absència als seminaris ha d'estar justificada. No assistir al seminari i no lliurar un treball s'avalua amb zero. Tant plagiar en exercicis de pràctiques/seminaris com copiar a l'examen dóna lloc a l'obertura d'expedient. Està prohibida la utilització de telèfons mòbils en el transcurs de la classe.

Els exercicis s'hauran de lliurar en el format establert pel professorat.

Cal treure un mínim de 4 tant en l'avaluació continuada com en l'examen final per tal de superar l'assignatura en la convocatòria de desembre.

Els estudiants que, havent participat en més de la meitat de les activitats d'avaluació continuada i havent-se presentat a l'examen final (s'entén que un estudiant ha assistit a l'examen final quan el lliura), obtinguin una qualificació de suspens tenen dret a una recuperació que es realitzarà un dissabte entre la quarta i la cinquena setmana del segon trimestre (2 o 9 de febrer). L'avaluació de recuperació consistirà en un examen de teoria i/o un de pràctiques, en funció de la part que hagi quedat suspesa.

Els estudiants que no compleixin els mínims de l'avaluació continuada hauran de repetir l'assignatura el curs vinent.

No hi ha possibilitat de participar en la recuperació per pujar nota si la inicialment obtinguda és igual o superior a 5,0.

6. Bibliografia i recursos didàctics

- Bibliografia bàsica:

Bachman, Ronet i Raymond Paternoster. 2008. *Statistics for Criminology and Criminal Justice*. New York: McGraw-Hill

Moore, David S. 2000. *Estadística Aplicada Bàsica*. Barcelona: Antoni Bosch.

Ritchey, Ferris J. 2002. *Estadística para las Ciencias Sociales*. México: McGraw-Hill.

- Anàlisi de dades amb SPSS:

Filgueira López, Esther. 2001. *Análisis de Datos con SPSSWIN*. Madrid: Alianza Editorial.

Pardo, Antonio i Miguel Ángel Ruiz. 2002. SPSS 11. *Guía para el análisis de datos*. Madrid: McGraw-Hill.

SPSS INC. 2001. *Guía para el análisis de datos*. Madrid: SPSS Hispanoportuguesa. (CD-Rom)

- Recursos didàctics

Web de la biblioteca: <http://www.upf.edu/bibtic/ccpp/sociologia/metstat.html>
(veieu l'apartat eines d'autoaprenentatge-applets)

7. Metodologia

Sessions presencials en grup gran: Classes magistrals on s'explicaran els continguts i procediments a través d'exposicions de la professora. S'usarà també material gràfic de suport, així com exercicis i activitats a realitzar a l'aula.

Sessions de pràctiques: A l'aula d'informàtica, on es treballarà amb el programa estadístic SPSS. A cada sessió s'hauran de presentar els resultats obtinguts seguint els enunciats dels exercicis corresponents.

Sessions de tutoria: per a resoldre dubtes. Lloc i hora: Dimecres 13.00-14.00h (despatx 20.114, Edifici Jaume I).

Treball fora de l'aula: consistent en l'estudi individual i en la resolució d'exercicis.

8. Programació d'activitats

<i>Setmana</i>	<i>Activitat a l'aula</i>	<i>Activitat fora de l'aula</i>
Setmana 1	Sessió 1. Teoria Presentació de l'assignatura. L'estadística. Tipus de dades. Bases de dades: exploració i aplicació.	
Setmana 2	Sessió 1. Teoria Representació gràfica de variables qualitatives. Taules de freqüències.	Estudi personal. Exercici sobre temes tractats a les classes magistrals
Setmana 3	Sessió 1. Teoria Mesures de tendència central. Mesures de forma. Representació gràfica de variables quantitatives. Sessió 2. Seminari Les bases de dades amb SPSS	Estudi personal i preparació sessió de seminari
Setmana 4	Sessió 1. Teoria Mesures de dispersió. Casos atípics.	Exercici sobre temes tractats a les classes magistrals
Setmana 5	Sessió 1. Teoria Quartils, decils i percentils. Sessió 2. Seminari Representació gràfica de les dades	Estudi personal i preparació sessió de seminari
Setmana 6	Sessió 1. Teoria Anàlisi bivariat: Taules de contingència i comparació de mitjanes.	Exercici sobre temes tractats a les classes magistrals
Setmana 7	Sessió 1. Teoria Anàlisi bivariat: Diagrames de dispersió. La correlació. Sessió 2. Seminari Taules de contingència	Estudi personal i preparació sessió de seminari
Setmana 8	Sessió 1. Teoria Anàlisi bivariat: Regressió (I).	Exercici sobre temes tractats a les classes magistrals
Setmana 9	Sessió 1. Teoria Anàlisi bivariat: Regressió (II). Sessió 2. Seminari Correlacions i regressions	Estudi personal i preparació de dubtes i preguntes
Setmana 10	Sessió 1. Teoria Resum, balanç, dubtes.	